

Dinică CIOBOTEA

Marusia CÎRSTEA

Ion ZARZĂRĂ

**DOCUMENTE ECONOMICE PRIVIND CIRCUMSCRIPTIA
CAMEREI DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE DOLJ (1865-1949)**

CAMERA DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE DOLJ

Dinică CIOBOTEA Marusia CÎRSTEA Ion ZARZĂRĂ

**DOCUMENTE ECONOMICE
PRIVIND CIRCUMSCRIPTIA
CAMEREI DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE DOLJ
(1865-1949)**

**Editura UNIVERSITARIA,
Craiova, 2015**

Referenți științifici:

Prof.univ.dr. Vladimir Osiac

Prof.univ.dr. Gheorghe Pîrvu

Copyright © 2015 Universitaria

Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

**Documente economice privind circumscripția Camerei de Comerț și
Industrie Dolj (1865-1949) / Dinică Ciobotea, Marusia Cîrstea, Ion Zarzără.**

- Craiova: Universitaria, 2015

Bibliogr.

ISBN 978-606-14-0952-5

I. Ciobotea, Dinică

II. Cîrstea, Marusia

III. Zarzără, Ion

Apărut: noiembrie 2015

TIPOGRAFIA UNIVERSITĂȚII DIN CRAIOVA

Calea București nr. 107D, Craiova, Dolj, România

Tipărit în România

ARGUMENT

Se împlinesc 150 de ani de când în România au apărut Camerele de Comerț, instituții noi care, treptat, au devenit reale, funcționale, indispensabile și antrenante în sectorul cel mai dinamic al societății, cel economic. Acestea, pe lângă faptul că au promovat dintr-un început ideea de piață unitară în Europa geografică, au permanentizat ideea de europenism, ca spirit al modernității erupt în coordonatele civilizației și culturii continentului nostru. Apoi, prin deschiderile fiecărei asemenea instituții și prin conlucrarea cu cele similare din alte țări, sub imperiul reformelor și extinderii formelor de activitate internațională, Camerele de Comerț și Industrie au însoțit procesul de sincronizare a națiunilor în mișcarea lor istorică.

Camera de Comerț de la Craiova, înființată sub această denumire la 13 iulie 1865, a evoluat urmând destinul națiunii române împlinit în linie rectilinie și ascendentă între 1859 și 1940. Intrarea României în Al Doilea Război Mondial, cu consecințe grele de pierderi teritoriale, umane și materiale, și cedarea spațiului est-european sferei de dominație sovietică în înțelegerile dintre Aliați au deschis procesul de comunizare în istoria noastră.

În „planificarea” etapelor acestui din urmă proces amintit, Camera de Comerț și Industrie din Craiova nu a mai avut rosturi, fapt pentru care a fost desființată în februarie 1949, mai precis între două mari evenimente cu profunde consecințe pentru mai mult de patru decenii: naționalizarea principalelor mijloace de producție la 11 iunie 1948 și transformarea socialistă a agriculturii începând cu martie 1949.

După mai bine de patruzeci de ani de structuri „socialiste”, în urma Revoluției din Decembrie 1989, reînnodarea istoriei a făcut posibilă renașterea instituției sub denumirea de Camera de Comerț și Industrie Oltenia (vezi Anexa la Hotărârea Guvernului României nr. 799/1900). Astăzi, aceasta poartă titulatura de Camera de Comerț și Industrie a județului Dolj (conform Legii 335/2007).

Așadar, în cei 150 de ani, Camera de Comerț și Industrie din Craiova – reședința județului Dolj și cel mai important oraș al părții de țară cunoscută cu numele de Oltenia – a contopit în istoria sa sensurile date de marile schimbări social-economice ce au urmat cuceririi Independenței depline de stat în 1877-1878 și Marii Uniri din 1918. Începuturile ei s-au produs sub domnia lui Alexandru Ioan Cuza, monarhul marilor reforme structurale care au rupt definitiv societatea românească de medievalism impunând o biserică și un sistem de drept naționale-moderne și o societate restatutată, în locul fostelor privilegii pentru unii și lipsire de libertate pentru alții, cu norme de viață istorică conexe la meritocrație, inițiativă, libertate deplină, răsplata muncii și a ideii.

Borna cronologică unde s-a rupt timpul continuu al existenței Camerei de Comerț și Industrie a fost 17 februarie 1949 (sau după decretul prezidial al Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române nr. 74: 24 februarie 1949). Atunci s-a ieșit din comunitatea mare europeană care adusese modernitatea și s-a intrat în „casa socialistă”, cea cu obloane, margini străjuite, porți și ecluze pentru oameni.

Reînființarea Camerei de Comerț și Industrie la Craiova în 1990 a adus în fața membrilor acesteia nu numai problemele economice ale unui timp nou, postrevoluționar, dar și pe cea a istoriei. Organele de conducere din anii 2000 și 2005 au înțeles perfect

nevoia de a fixa în memoria societății rostul și rolul Camerei de Comerț și Industrie de la Craiova, spre învățătură, rosturi peste măsura epocilor trecute, mândra și demnitatea celor care au alcătuit-o și au pus în mișcare comerțul și industria în zona noastră, „doi factori puternici ai civilizației și prosperității popoarelor”.

Astăzi, și noi adăugăm celor două istorii ale instituției craiovene pe o a treia, în completarea acestora. Dacă 150 de ani sunt un răstimp cât ține memoria despre un eveniment istoric transmisă prin viu grai de la o generație la alta, cu adaosuri sau minusuri de exactitate, dincolo de o astfel de cronotomie, revenirea la evenimentul respectiv intră în sarcina istoricilor. Ei descifrează și reconstituie faptele pe documentele lăsate de făptași. Istoricii care au realizat cele două valoroase volume despre Camera de Comerț și Industrie de la Craiova în anii 2000 și 2005, acum vin cu documentele probante ale unei frumoase istorii de instituție, dar și izvor pentru o viitoare scriere privind viața economică a Craiovei, județului Dolj sau Olteniei. Totul este despre o instituție ce are puternice componente economice de competitivitate, inovare, valoare adăugată, internaționalizare, dar și de formare și cultură.

Dr.ing. Gabriel Cătălin Vlăduț
Președintele Camerei de Comerț și Industrie Dolj

NOTĂ EDITORIALĂ

Documentele editate în acest volum au stat la baza lucrărilor *Istoria Camerei de Comerț și Industrie „Oltenia”* (Craiova, 2000 – autori Paul Emanoil Barbu, Dinică Ciobotea, Ion Zarzără) și *Camera de Comerț și Industrie „Oltenia” – 140 de ani de istorie* (Craiova, 2015 – autori Dinică Ciobotea, Ion Zarzără). În consecință, dezvoltarea discursului istoriografic în cele două menționate volume face inutilă sau prea minimalizantă o introducere a lucrării de acum. Diversitatea informațiilor documentare, însă, poate sta la baza și altor studii de istorie economică, structuri sociale, demografie, învățământ ș.a.

Nu am urmat metoda, deja clasică, de a transcrie textele în grila unei metode flexibile sau a unui procedeu tacit de ajustări spre limba vorbită astăzi și ortografia actuală. „Nuditatea” documentelor rămâne, credem noi, nu o „aromă” a timpului, ci un nivel de instrucție al unei societăți de la un moment dat. Intervențiile noastre sunt minore, necesare numai unde s-a considerat că îndreptările nu afectează în nici un fel sensul textului.

Documentele alese de noi, adevărate mărgăritare într-o bază de informații documentare, sunt diverse ca tematică, dar în cea mai mare parte aparțin unui singur emitent sau din arhiva lui: Camera de Comerț și Industrie din Craiova. Unele din ele sunt fundamentale în reconstituiri istoriografice precum *Anuarul 1898* și tabelele din 1928 cu toți factorii economici ai județului Dolj. Numai ele și sunt suficiente ca popas documentar pentru oricare istoric, informațiile lor creând geografiile a două ocupații umane, comerțul și industria, considerate ca primordiale într-o civilizație prosperă.

Am renunțat la un important element al unei asemenea lucrări, anume la indicii de nume și de materii. Lucrarea și-ar fi dublat numărul paginilor. Sperăm că dacă va fi consultată *on line*, „navigarea” cercetătorilor va fi suficientă în deslușiri.

Cartea se așează istoriografic în continuitatea celei publicate de Alex. Balintescu și Ion Popescu Cilieni, *Meșteșugari și neguțători în trecutul Craiovei 1666-1865* (Craiova, 1957).

LISTA DOCUMENTELOR

1. 1864 octombrie 16/28, București. Decretul domnesc de instituire a 15 camere de comerț în țară printre care și cele de la Craiova și Drobeta Turnu Severin
2. 1864 decembrie 18/30. Patentabilii din Craiova cu drept de a fi alegătorii membrilor Camerei Comerciale Craiova
3. 1864 decembrie 18/30. Lista eligibililor pentru Camera de Comerț Craiova
4. 1864 decembrie 28/1865 ianuarie 9, Craiova. Cererea lui A. Stoloianu de a fi înscris pe listele de alegători și eligibili pentru Camera de Comerț Craiova
5. 1864 decembrie 31/1865 ianuarie 12, Craiova. Admiterea cererii lui A. Stoloianu
6. 1865 februarie 24/martie 8, Craiova. Prefectura Dolj cere tipografiei lui T. Marinca să imprime 1000 de invitații pentru prima adunare de alegerea membrilor Camerei de Comerț
7. 1865 februarie 25/martie 9, Craiova. Invitația tipărită de Prefectura Dolj pentru prima adunare de alegeri a Camerei de Comerț Craiova
8. 1865 martie 15/27, Craiova. Invitația pentru a doua adunare de alegeri a primilor membri ai Camerei de Comerț Craiova
9. 1865 aprilie 1/13, Craiova. Raportul prefectului de la Dolj către ministrul secretar de stat la Departamentul Internelor prin care cere numirea celor dintâi șapte membri ai Camerei de Comerț Craiova
10. 1865 iulie 23/august 4, Craiova. Prefectul județului Dolj convoacă pe primii șapte membri ai Camerei de Comerț pentru a depune „legiuitul jurământ”
11. 1871 ianuarie 8/20. Prefectul de Dolj invită membrii Camerei de Comerț Craiova pentru alegerea președintelui și a biroului Camerei
12. 1871 ianuarie 12/24. Confirmarea prin decret domnesc a membrilor Camerei de Comerț Craiova
13. 1871 ianuarie 27/februarie 8, Craiova. Jurământul depus de Costică Pleșia, membru al Camerei de Comerț Craiova
14. 1877 martie 2/14, Craiova. Raport al Prefectului Dolj privind imobilele din Craiova care ar fi putut reveni ca local pentru Școala de Comerț
15. 1879 februarie 24/8 martie. Statutul Societății Comerciale din Craiova
16. 1887 iunie 2/14, Craiova. Membrii aleși la Camera de Comerț Craiova din partea județului Gorj
17. 1887 iunie 6/18, București. Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor comunică Prefectului județului Dolj că a fost confirmată alegerea membrilor Camerei de Comerț și Industrie Craiova
18. 1887 iunie 13/25, Caracal. Prefectul județului Romanați comunică Prefectului de Dolj alegerea a doi membri din acest județ pentru Camera de Comerț și Industrie Craiova
19. 1887 august 16/28, Craiova. Raportul Biroului Camerei de Comerț și Industrie Craiova către Adunarea Generală a membrilor în ședința din 16 august 1887

20. 1887 septembrie 16/28, Craiova. Înființarea „Buletinului” Camerei de Comerț și Industrie Craiova ca „organ al intereselor economice din Oltenia”
21. 1887, octombrie 2/14. Editorialul din „Buletinul” Camerei de Comerț și Industrie Craiova privind culesul viilor
22. 1887 octombrie 16/28. Despre necesitatea înființării unui muzeu de industrie în Craiova
23. 1887 decembrie 2/14. Prețul cerealelor în porturile din județele Dolj și Mehedinți publicat în „Buletinul Camerei de Comerț și Industrie Craiova”
24. 1888 ianuarie 16/28. Polemici pe tema muzeului de industrie
25. 1888 februarie 2/14. Prezentarea Fabricii de tăbăcărit și bice a fraților Eschenasy în organul de presă al Camerei de Comerț și Industrie Craiova
26. 1888 februarie 16/28, Craiova. Contravenții la legea comerțului ambulant
27. 1888 februarie 16/28, Craiova. Articolul din „Buletinul Camerei de Comerț și Industrie Craiova” despre „Comerțul de import și export al României în 1886
28. 1888 martie 2/14, Craiova. Despre înființarea unei școli de adulți pentru comercianți
29. 1888 martie 13/25, Craiova. Un raport din partea Camerei de Comerț și Industrie Craiova către ministru despre viața economică din circumscripția ei
30. 1888 mai 2/14, Craiova. Polemicile din cadrul Camerei de Comerț și Industrie Craiova despre înființarea unei noi gări cu ocazia deschiderii liniei ferate Craiova – Calafat
31. 1888 mai 29/iunie 10. Regulament pentru vânzările și cumpărările cerealelor la oborul comunei urbane Calafat
32. 1888 iunie 28/iulie 10. Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor trimite președintelui Camerei de Comerț și Industrie Craiova petiția a 55 de severineni „pentru desființarea bălciurilor, a târgului Strehaia și a depozitelor de mărfuri situate afară din oraș”
33. 1888 iulie 16/28. Prezentarea în „Buletinul Camerei de Comerț și Industrie Craiova” a Depozitului de vinuri al lui Toma Marocneanu
34. 1888 august 16/28. Opinii de podul de peste Jiu de la Jitianu și gara centrală în „Buletinul Camerei de Comerț și Industrie Craiova”
35. 1888 octombrie 2/14. Despre neparticiparea reprezentanților comercianților din Mehedinți și Vâlcea la lucrările Camerei de Comerț și Industrie Craiova
36. 1888 noiembrie 10/22, Craiova. Președintele Asociației Agricole din Craiova propune Președintelui Camerei de Comerț și Industrie Craiova înființarea unei burse
37. 1888 noiembrie 16/28. „Buletinul Camerei de Comerț și Industrie Craiova” publică prețul cerealelor în porturile dunărene din județul Dolj și Mehedinți
38. 1888 noiembrie 16/28. Bugetul Camerei de Comerț și Industrie Craiova pe exercițiul 1887-1888
39. 1888 noiembrie 30/decembrie 12, Craiova. „Act de desfacere” între trei asociați ai Fabricii de tricotaj din Craiova
40. 1888. „Tablou asupra comerțului de rămători în târgul de la Severin pe anul 1888”
41. 1889 ianuarie 4/16. Raportul Primăriei Craiova către Ministrul de Interne privind poziția gării la bariera Vâlcii